

Nr 118

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om extra studiemedel för andra halvåret 1974; given den 29 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

BERTIL ZACHRISSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att de studerande som redan beviljats studiemedel för hela kalenderåret 1974 skall för andra halvåret 1974 erhålla extra återbetalningspliktiga studiemedel med 70 % av skillnaden mellan basbeloppet för maj 1974 och basbeloppet för november 1973 som en kompensation för att basbeloppet höjts i större omfattning än normalt under en begränsad period.

Förslag till

Lag om extra studiemedel för andra halvåret 1974

Härigenom förordnas som följer.

1 § Extra studiemedel enligt denna lag utgår till studerande, om

1. den studerande för andra halvåret 1974 eller del därav uppburit studiemedel i form av studiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel enligt 4 kap. studiestödslagen (1973: 349) och

2. de studiemedel som den studerande sålunda uppburit utgått på grund av beslut som avser både första och andra halvåret 1974.

2 § Extra studiemedel utgår med belopp som motsvarar, för heltidsstuderande 70 procent av skillnaden mellan basbeloppet enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring för maj 1974 och basbeloppet enligt samma lag för november 1973, och för deltidstuderande 35 procent av skillnaden mellan samma basbelopp.

3 § Studerande som vill erhålla extra studiemedel skall anmäla detta till centrala studiestödsnämnden inom den tid som nämnden bestämmer.

Centrala studiestödsnämnden prövar frågan om extra studiemedel skall utgå.

4 § Bestämmelserna i 4 kap. 33 § och 6 kap. 1—3 §§ studiestödslagen (1973: 349) äger motsvarande tillämpning på extra studiemedel.

5 § Extra studiemedel skall återbetalas. Därvid skall de anses utgöra del av den studerandes återbetalningspliktiga studiemedel enligt 5 kap. studiestödslagen (1973: 349).

6 § Talan mot sådant beslut av centrala studiestödsnämnden som nämnden fattar i fråga om återbetalning av extra studiemedel föres hos kammarrätten genom besvär.

I övrigt får klagan över centrala studiestödsnämndens beslut enligt denna lag ej föras i annat fall än som anges i lagen (1969: 93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden hållet inför Hans Maj: Konungen i statsrådet den 29 mars 1974.

Närvarande: Statsministern PALME, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, LEIJON, HJELM-WALLÉN.

Chefen för utbildningsdepartementet, statsrådet Zachrisson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *lag om extra studiemedel för andra halvåret 1974* och anför.

Studerande vid eftergymnasiala läroanstalter och elever över 20 år i gymnasial utbildning erhåller studiemedel enligt bestämmelserna i studiestödslagen (1973: 349, ändrad senast 1973: 923).

Studiemedel består av studiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel. Studiemedel beviljas vanligen för en tid av två terminer (två kalenderhalvår). De bestäms då med ledning av det basbelopp enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring som gäller andra månaden före den första av de två terminerna. Studiemedlen är således indexreglerade. För ett läsår om nio månader utgår de med 140 % av basbeloppet.

Studiemedel som beviljats för kalenderåret 1974 har således bestämts på grundval av det basbelopp som gällde i november 1973, nämligen 7 900 kr. Förändringar av basbeloppet därefter kan inte påverka storleken av studiemedlen.

Basbeloppet uppgår för april 1974 till 8 500 kr. Det är rimligt att de studerande inom studiemedelssystemet som till följd av att de redan har beviljats studiemedel även för höstterminen 1974 går miste om det högre studiemedelsbeloppet denna termin ges viss kompensation för basbeloppsförändringen. Denna kompensation bör gälla de studerande som redan beviljats studiemedel för hela kalenderåret 1974 och som uppburit studiemedel för andra hälften av kalenderåret. Kompensationen bör ges den formen att de studerande för andra halvåret får extra återbetalningspliktiga studiemedel. Dessa bör utgå med ett schablonbelopp som motsvarar 70 % av skillnaden mellan basbeloppet för maj 1974 och basbeloppet för november 1973, resp. med 35 % för deltidstudenter. Med denna utformning får berörda studerande sammanlagt samma studiestöd som de totalt skulle ha erhållit om beslut om studiemedel hade fattats särskilt för varje halvår.

Jag vill i detta sammanhang framhålla att 1968 års studiemedelsutredning i betänkandet (SOU 1973: 17) Teknisk översyn av studiemedelssystemet föreslagit att studiemedel skall utbetalas två gånger per kalenderhalvår. Dessutom föreslås att basbeloppet för den första måna-

den i varje kvartal skall ligga till grund för studiemedelsbeloppets storlek för resp. kvartal. I prop. 1974: 14 har jag framhållit att det bör uppdras åt centrala studiestödsnämnden att fortsätta utvecklingsarbetet i fråga om bl. a. ett nytt utbetalningssystem.

Vad jag nu föreslagit om extra studiemedel ryms inom investeringsanslaget Studiemedelsfonden för budgetåret 1974/75.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom utbildningsdepartementet upprättat förslag till lag om extra studiemedel för andra halvåret 1974.

Ärendet bör behandlas under riksdagens vårsession.

Med bifall av vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Agneta Heide